

Vrij CLB Netwerk vzw

Jaarverslag

2021-2022

Het CLB helpt.

Vrij CLB Netwerk

Inhoud

Voorwoord	2
Inleiding.....	3
Organisatie	3
Kernprocessen.....	3
Teams	3
Speerpunten uit het beleidsplan.....	5
SP 1: Ons Vrij CLB is stevig verankerd in de lokale gemeenschap.....	5
SP 2: We bieden maatwerk in samenspraak	5
SP 3: We zijn deskundige, betrokken en enthousiaste medewerkers	8
SP 4: Ons Vrij CLB maakt zijn effectiviteit meetbaar en zichtbaar	11
Reguliere werking en overleg.....	12
Overlegstructuren	13
Beleidsaanbevelingen	24

Voorwoord

Met veel plezier en ook met de nodige fierheid presenteren we u het jaarverslag van Vrij CLB Netwerk voor het werkjaar 2021-2022. Het was een bijzonder uitdagend werkjaar voor de medewerkers van het Netwerk en dat had veel te maken met de opdrachten van de CLB's rond corona. De constant veranderende richtlijnen keer op keer met enthousiasme implementeren in de centra was niet evident. Te meer omdat we ook zelf niet langer overtuigd waren van de zinvolheid van heel wat van die maatregelen. Het was vanaf het begin altijd al een moeilijke evenwichtsoefening tussen het recht op leren en het recht op gezondheid. Vanaf de vaccinatiecampagne in het najaar van 2021 en de beperkte impact van het virus op de gezondheid van kinderen en jongeren kantelde in de hoofden van onze mensen de balans duidelijk in de richting van het recht op leren. Het heeft dan nog tot begin 2022 geduurd vooraleer we de meeste maatregelen in de scholen hebben gestopt en we het leerrecht ook echt terug konden garanderen. Het was een periode van intense samenwerking tussen de centrumnetten, met experts en overheden.

De medewerkers van Vrij CLB Netwerk hebben duidelijk getoond dat ze veerkrachtig en ambitieus zijn. Mede hierdoor is de erkenning en de tevredenheid van de centra en hun medewerkers in het team van Vrij CLB Netwerk ook erg groot. Naast de vele uitdagingen rond corona hebben we de afspraken en uitdagingen opgepakt. Wat we allemaal gerealiseerd hebben, leest u in het onderstaande overzicht.

2021-2022 stond niet alleen in het teken van corona. Het is een jaar waarin ook belangrijke stappen gezet zijn in het realiseren van het gemeenschappelijk beleidsplan. In de loop van het werkjaar hebben we dat beleidsplan ook grondig, samen met de centra en de besturen, onder handen genomen. We hebben een tussentijdse evaluatie gemaakt en beslist om een aangepast beleidsplan te maken met enkele duidelijke prioriteiten.

- Het CLB heeft een duidelijk gezicht in de school en werkt dicht bij de leerkracht en de leerling.
- CLB'ers nemen op school de eerstelijnspsychologische functie op. We zetten Welzijn via onze draaischijffunctie in waar wij vinden dat ze een meerwaarde betekenen voor de leerling.
- We participeren actief aan of initiëren zelf projecten of initiatieven die een meerwaarde betekenen voor de leerlingenbegeleiding.
- We diversifiëren ons bestuur.

Dit vernieuwde beleidsplan werd met eenparigheid van stemmen goedgekeurd op onze algemene vergadering van maart 2022.

Het is de laatste keer dat we u een jaarverslag in de huidige vorm presenteren. Vanaf dit werkjaar is er nieuwe regelgeving gekomen rond het opmaken van de begeleidingsplannen van de POC's en de PBD's. Het gevolg hiervan is dat het jaarverslag ook meer zal worden afgestemd op het begeleidingsplan. Alvast iets om volgend jaar naar uit te kijken.

Veel leesplezier gewenst,

Stefan Grielens, algemeen directeur Vrij CLB Netwerk

Inleiding

Sinds het schooljaar 2019-2020 werken we met een nieuw beleidsplan voor Vrij CLB Netwerk, gebaseerd op volgende vier speerpunten:

- Ons Vrij CLB is stevig verankerd in de lokale gemeenschap.
- We bieden maatwerk in samenspraak.
- We zijn deskundige, betrokken en enthousiaste medewerkers.
- Ons Vrij CLB maakt zijn effectiviteit meetbaar en zichtbaar

Vanuit het beleidsplan hebben we vanuit Vrij CLB Netwerk een begeleidingsplan opgemaakt voor onze centra. Op basis daarvan kunnen we ook de voortgang monitoren via een kijkwijzer en zien welke doelstellingen we vooropstellen en realiseren per schooljaar in de beleidsperiode 2019-2024.

De opbouw van ons beleidsplan en begeleidingsplan vormen dan ook de basis voor de structuur van ons jaarverslag. Per speerpunt willen we voor het voorbije schooljaar 2021-2022 in kaart brengen wat we gerealiseerd hebben van onze vooropgestelde doelen. Daarop volgt een beschrijving van onze reguliere werking, onder andere via het organiseren van werkgroepen, overleggroepen, een raad van bestuur en een directiecomité. Ook samenwerking met externen komt hier aan bod. Bij de reguliere werking hebben we de zaken opgenomen die niet onmiddellijk een plaats hadden bij de prioriteiten die we gesteld hadden voor 2021-2022, maar die we toch wel wilden vermelden als belangrijke verwezenlijkingen.

Eindigen doen we met enkele beleidsaanbevelingen die we op basis van onze jaarwerking willen meegeven.

Organisatie

We organiseren onze dienstverlening vanuit 6 kernprocessen, die we geclusterd hebben binnen 4 teams.

Kernprocessen

1. Onthalen en verhelderen van de vraag TENEINDE de vraagsteller minstens een stap verder te helpen naar een antwoord (intern of extern)
2. Professionaliseren van de CLB-medewerkers TENEINDE hen in staat te stellen een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding verder uit te bouwen
3. Professionaliseren van de centra (als organisatie) TENEINDE onze centra in staat te stellen een sterk beleid verder uit te bouwen
4. Signaleren van groeikansen en ondersteunen bij uitwerken van actiepunten TENEINDE onze centra te versterken en het beleidsplan te realiseren
5. Profileren en belangenbehartiging TENEINDE de CLB-sector als sterk merk te positioneren binnen de maatschappij
6. Optimaliseren van de interne werking TENEINDE onze opdracht kwaliteitsvol te kunnen blijven uitvoeren

Teams

Schakel

Team Schakel staat in voor het relatiebeheer van Vrij CLB Netwerk met de vrije centra. Team Schakel is een aanwezige partner voor de centra en ondersteunt hen bij het realiseren van hun ambities binnen de afspraken van het beleidsplan. Team Schakel denkt constructief mee na met de centra en zorgt voor een vertaling van de uitdagingen naar concrete oplossingen. Team Schakel wijst centra proactief op uitdagingen, opportuniteiten of valkuilen en biedt hen de nodige ondersteuning om hiermee aan de slag te gaan.

Centrum

Team Centrum ondersteunt centra zodat zij als organisaties in staat zijn een eigen beleid te voeren en dit op een gelijkgerichte en efficiënte manier binnen de afspraken van het beleidsplan Vrij CLB Netwerk. Team Centrum ondersteunt centra inzake organisatiebeleid (besturen, leiderschap en organisatieontwikkeling), personeelsbeleid (incl. diversiteit) en -administratie, welzijnsbeleid (TBE Vrij CLB Netwerk), kwaliteitsbeleid en databeheer, financieel beleid, informatieveiligheidsbeleid en vormingsbeleid.

Leerling

Team Leerling versterkt en helpt CLB-teams en medewerkers op vlak van de corebusiness van het CLB, de leerlingbegeleiding. Team Leerling ondersteunt centra en medewerkers bij het uitbouwen van een kwaliteitsvolle leerlingbegeleiding, behartigt de belangen van CLB, CLB'ers en hun doelgroepen en streeft naar een duidelijke positionering van CLB en CLB'ers.

De ondersteuning die Team Leerling biedt, houdt daarbij ook overleg met de overheid, beleid en relevante partners in. Het directiecomité van Vrij CLB Netwerk is voor Team Leerling een belangrijke partner bij voorbereiden en nemen van beslissingen en implementatie van inhoud.

Assist

Team Assist is een intern ondersteunend team in Schaarbeek. Team Assist biedt logistieke, technische, financiële en administratieve hulp en ondersteunt collega's en externen om hen met hun hoofdtaak bezig te laten zijn.

Speerpunten uit het beleidsplan

SP 1: Ons Vrij CLB is stevig verankerd in de lokale gemeenschap

Begin 2022 organiseerden we een ronde van Vlaanderen om alle besturen te betrekken bij de herziening van het beleidsplan. We gingen na welke de ambities zijn betreffende de diversiteit van besturen. We monitorden het diversiteitsbeleid en boden ondersteuning en begeleiding aan de centra bij het ontplooiën en realiseren van een diversiteitsbeleid zowel in bestuur, personeelsbeleid als in leerlingenbegeleiding via goede praktijkvoorbeelden.

We ondersteunden besturen om te evolueren naar een diverse samenstelling. We stelden daartoe een klankbordgroep samen van 5 à 7 bestuurders uit de centra. Deze klankbordgroep zal zich buigen over een plan van aanpak. In het najaar van 2022 komt deze klankbordgroep voor het eerst samen.

We hebben een non-discriminatiebeleid. We sensibiliseerden en ondersteunden de centra bij de implementatie hiervan. Daartoe reikten we een aantal tools om de centra te ondersteunen bij hun divers aanstellingsbeleid. We informeerden de centra over een gericht beleid, mogelijke subsidies, aanpak en goede praktijkvoorbeelden inzake de tewerkstelling van personen met een beperking.

We hebben in overleg met de andere centrumnetten een goede netoverstijgende samenwerkingsstructuur opgezet in kader van NROC.

SP 2: We bieden maatwerk in samenspraak

Leersteun

Vrij CLB Network werkte een visie uit omtrent het decreet leersteun die zich tevens vertaalt in principes/randvoorwaarden die in regelgeving dienen vertaald te worden i.f.v. operationalisatie.

Signaalfunctie en consultatieve leerlingenbegeleiding.

Vanuit Vrij CLB netwerk Schaarbeek deden we een aanbod naar de centra voor vormingen over beeldvorming, signaalfunctie ... (KP6) op maat van een centrum. Hier werd uitgebreid gebruik van gemaakt. In acht centra werd deze vorming aangevraagd en gegeven. Deze vormingen zijn telkens voorafgegaan aan een voorbereiding met beleidsteam. Dit zorgt ervoor dat het een vorming op maat is. Sommige van die vormingen werden ook nog gevolgd door een intervisie. Daarnaast kwam deze signaalfunctie en consultatieve leerlingenbegeleiding ook telkens aan bod in de provinciale kwaliteitswerkgroepen. Daar wisselden we goede praktijken uit en zaken waar we tegenaan lopen.

Omdat dit een taak is waar we als CLB, school en PBD een gezamenlijke verantwoordelijkheid in hebben, hebben we ook met de pedagogische begeleidingsdienst van Katholiek onderwijs Vlaanderen verschillende malen hierover overleg gehad.

We ondersteunden de ontwikkeling van visie, methodieken, (diagnostische) materialen en instrumenten die ondersteunend zijn voor de CLB-medewerkers, en verspreidden ze bij alle centra. De prioriteiten en de concrete uitwerking ervan werden bepaald in het directiecomité. Ook op niveau van ISC waren er verschillende werkgroepen die rond bovenstaande onderwerpen actie ondernemen (o.a. NWG KB en FD – Oekraïne - ...)

Lange trajecten

CLB's staan voor korte PSF-begeleidingen. Toch zien we lange trajecten in LARS. Hoe komt dat? En is dat in de andere domeinen ook zo? De Overleggroep PSF onderzocht wanneer we trajecten opstarten, hoe we activiteiten noteren en wanneer we trajecten afsluiten. Lange trajecten blijken vaak voor te komen als we (nog) niet gerust zijn over leerlingen. Dan werken we aanklampend of overbruggend. Toch moeten we ook kritisch

kijken naar trajecten: vaak is het niet meer duidelijk wat het doel was, of werken we aan doelen die eigenlijk niet realistisch zijn. De oplossing ligt dan ook niet enkel in accuraat noteren in LARS, maar raakt aan het 'waartoe' van onze kernprocessen. De denkoefening leidde tot een visie op het starten en afsluiten van trajecten. De overleggroep verzamelde inspirerende voorbeelden die écht werken in de praktijk. De redactie van de materialen tot tools voor de centra is gestart, dus volgend jaar staan we klaar om de centra inspiratie te geven. Niet alleen over PSF-trajecten overigens, want om terug te komen bij de startvraag: in alle domeinen van de leerlingenbegeleiding waren lange trajecten écht geen uitzondering.

Relance

We stapten het nieuwe schooljaar in met een aantal leidende principes die alle centra zouden aanhouden bij het aanwenden van de extra relancemiddelen welbevinden: kort bij de leerling, kort bij de leraar, preventief en krachtgericht georiënteerd. Dat vonden de centra de optimale manier om nu leerlingen te helpen bij het versterken van hun veerkracht. Maar de centra kozen zo ook voor duurzaamheid: de relanceprojecten maken concreet welke rol en positie het CLB wil en kan innemen in het zorgaanbod voor kinderen en jongeren. We gingen met de overheid in overleg over het monitoren van de relance projecten. Er werd een sjabloon opgemaakt voor verslaggeving. Voor onze centra schreven we daarbij een leeswijzer.

Preventieve gezondheidszorg

We ontwikkelden materialen en methodieken die aansluiten bij de doelen van de systematische contactmomenten, gezondheidsgeletterdheid en autonomie/zelfzorg/opvoedingsvragen van leerlingen en ouders: CLB Kleuterboekje, intro tot het systematisch contactmoment 1 KK, communicatiemateriaal, methodieken oplossingsgerichte en motiverende gespreksvoering (Kleuters en 3SO), nastreven van genderneutraliteit in onze communicatie met ouders en leerlingen.

We optimaliseerden de procedure rond vaccineren: correct informeren en toestemming geven, een juridisch kader aanbieden waarbinnen bekwame minderjarigen inspraak krijgen in de beslissing tot vaccineren, omgaan met een toenemende tendens van wantrouwen in vaccinatie en met de beweging van anti-vaxers

De rollen van artsen en verpleegkundigen in de vraaggestuurde werking en team/werking werden verder uitgewerkt. We gingen na wat de impact is op het toenemend artsentekort voor de reguliere werking, de vraaggestuurde werking en de multidisciplinaire samenwerking in een CLB.

We ondersteunden de centra in hun aanbod naar ouders, leerlingen en scholen rond het managen van COVID-19, opdat het recht op onderwijs maximaal bleef ingevuld en de impact op het schools functioneren minimaal. We ondersteunden de centra ook in het preventief aanbod voor de ontheemden uit Oekraïne

COVID-19

De COVID-19-epidemie heeft ook tijdens het schooljaar 2021-2022 het veilig organiseren van onderwijs moeilijk gemaakt. De CLB's stonden in voor de contactopsporing. De richtlijnen daarvoor werden van september tot februari elke week gecommuniceerd in een online vragenuur - dat achteraf ook te bekijken was voor CLB-medewerkers – en in nieuwsflitsen (16 extra). De mogelijkheden om via registraties in LARS de besmettingen op school te managen en voor te blijven, werden zo snel mogelijk ontwikkeld en geïmplementeerd. In de regelmatige contacten met het kabinet Onderwijs, het departement Onderwijs en Vorming, het Agentschap Zorg en Gezondheid, Sciensano en de VVVJ zochten we naar een effectieve en haalbare bijdrage van de CLB's in het beheersen van de epidemie.

Kansenbevordering

We bleven in samenwerking met andere partners de problematiek van toenemende polarisering en radicalisering (religieuze, extreemrechtse discours) verkennen, maar omwille van COVID-19 was het draagvlak binnen de CLB te beperkt om hier diep op in te gaan. Wel bleven we als referentiepersoon beschikbaar voor het zoeken naar antwoorden bij specifieke casussen.

Omwille van de opeenvolgende crisissen (COVID-19 en Oekraïne) bekeken wij de initiatieven die genomen werden met een kansenbevorderende blik: is er voldoende rekening gehouden met kwetsbare gezinnen, met de grote diversiteit in de leerlingenpopulatie ...

We tekenden samen met de Overleggroep Kansenbevordering (OG KB) en het directiecomité een traject uit om als CLB op een kwaliteitsvolle manier om te gaan met de toenemende (talen)diversiteit in scholen (leerlingen en ouders). Wij kozen ervoor om ondersteuning in te zetten vanuit het Agentschap Integratie en Inburgering. Door de gewijzigde opdracht van het Agentschap (Plan Samenleven) was het voor hen niet meer mogelijk het opgenomen engagement volledig aan te gaan en zijn we met een beperkte samenwerking gestart (vorming van de leden van de OG + korte vormingsmomenten voor CLB-medewerkers). Wij blijven kiezen voor dit traject, maar gaan op zoek naar alternatieve mogelijkheden om dit verder te lopen, zowel binnen de POC als met de centra.

In februari 2022 kwam een vluchtelingenstroom op gang vanuit Oekraïne. De CLB's werden meteen gezien als de sleutelactor in traumabegeleiding. We hebben toen een sprong vooruit genomen en de regelgeving zelfs niet afgewacht: er werd meteen een kennisnetpagina voorzien met aanbevelingen rond traumabegeleiding en het ondersteunen van het welbevinden bij vluchtelingen. Ook op vlak van inschrijvingen in het onderwijs, het aanbod in preventieve gezondheidszorg en het eerste contact met deze groep in hun status van 'anderstalige nieuwkomer' hebben we praktische aanbevelingen uitgewerkt. Om de centra snel op de hoogte te brengen van snel evoluerende afspraken, werd ook rond vluchtelingen een wekelijks online vragenuur georganiseerd.

Diagnostiek

De netoverstijgende werkgroep diagnostische instrumenten werkte gestaag verder aan het ontwikkelen en implementeren van testsjablonen. Bron hiervoor is zowel het CAP-vademecum als Prodia.

Onderwijsloopbaanbegeleiding

Er werd samen met onderwijsverstrekkers nagegaan hoe de subschalen van de I Like It 2 kunnen gelinkt worden aan richtingen uit het gemoderniseerde secundair onderwijs. Dit moet leiden tot een verdere verfijning van de resultaten de volgende jaren.

We vroegen feedback aan LEVL omtrent de geschiktheid van onze keuzematerialen (werkboekjes en powerpoints) voor leerlingen en ouders met diverse achtergronden. Hiermee zal rekening gehouden worden bij mogelijke toekomstige herwerkingen. Omwille van corona kon de fysieke SID-in-beurs niet plaatsvinden. Wij werden gevraagd om een online variant uit te werken en konden daarvoor een beroep doen op een projectsubsidie van 100 000 euro. Met die middelen ontwikkelden we een voorbereidings- en exploratietool voor de leerlingen bij de overgang SO-HO-Arbeidsmarkt: sidinonderwijskiezer.be. Het Vrij CLB Netwerk nam hierin het voortouw en nam ook de projectleiding op zich.

Vrij CLB Netwerk participeert als grootste partner in het project Onderwijskiezer. In samenwerking met de OG OLB en op basis van vragen uit de [vraagmodule](#), [foutmeldingen](#), input van bezoekers en samenwerkingspartners ... wordt de website dagelijks aangepast (7/7). Verder was er het stapsgewijze invullen van het gemoderniseerde 4e jaar SO en BuSO en dual leren op Onderwijskiezer als grote 'werven' naast het up-to-date houden van de hele website.

Informatisering

We implementeerden de sjablonen diagnostische instrumenten in LARS, zodat CLB-medewerkers die op een geïntegreerde manier kunnen gebruiken. Parallel aan LARS willen we een 'school dossier' ontwikkelen waarin centra hun acties in het kader van versterken van de scholen op een gestructureerde manier kunnen bijhouden (i.c. beeldvorming, signaalfunctie en consultatieve LLB). We hebben daartoe een projectaanvraag ingediend in '21-'22 en gaan daar nu mee aan de slag

Medewerking aan wetenschappelijk onderzoek

Als Vrij CLB Netwerk ondersteunen we wetenschappelijk onderzoek dat bijdraagt aan de onderbouwing en innovatie van de leerlingenbegeleiding. Daartoe onderschreven we volgende onderzoeksprojecten:

- UGent: FAME-project – de relatie tussen eetgedrag, fysieke activiteit, sociale omgeving, stress, het darmmicrobioom en overgewicht bij adolescenten
- SBO-project UAntwerpen: het ondersteunen van de ontwikkeling van zelfregulatie bij jonge kinderen: een veelbelovende strategie in de preventieve geestelijke gezondheidszorg
- VUB: SBO-project Identity based bullying
- We waren als CLB-sector vertegenwoordigd op het ISPA-congres (International School Psychology Association) dat dit jaar in Leuven plaatsvond. Prodia leverde een bijdrage als voorzitter van een ronde tafel (Bridging the gap between science and practice: Towards an integrated model for student functioning), als lid van het expertenpanel bij een ronde tafel (Sketches for the future of School Psychology Practice: What can we learn from the Belgian case?) en als co-auteur van een posterpresentatie (Supporting pupils and parents during the Covid19 pandemic: the success of an anonymous chat tool).
- We namen deel aan de stuurgroep van de VOKA-leerstoel aan de UGent, betreffende het versterken van de studiekeuzebegeleiding in de loop van het secundair onderwijs.

SP 3: We zijn deskundige, betrokken en enthousiaste medewerkers

Organisatiebeleid

Ondersteuning nieuwe directies

We staken de ondersteuning aan nieuwe directies in een nieuw jasje en boden hen de kans om via online leermomenten kennis te maken met de verschillende thema's waarin Team Centrum ondersteuning biedt (positionering en samenwerking, boekhouding en financiën, welzijn, personeelsbeleid, kwaliteitszorg/indicatorenproject/onderwijsinspectie)

Ondersteuning teamontwikkeling en teamcoaching

We continueerden op vraag de ondersteuning van de vernieuwde teamwerking in centra, met specifieke aandacht voor de medische discipline binnen het geheel van de CLB-opdrachten.

Op vraag van het directiecomité ontwikkelden we met een werkgroep een beknopte bevraging 'leidraad teamevaluatie'. Deze bevraging werd in het derde trimester van het schooljaar beschikbaar gesteld aan alle centra en alle teams, zodat teams dit konden gebruiken bij hun jaarlijkse teamevaluatie. De resultaten van deze bevraging zullen volgend schooljaar verwerkt en geanalyseerd worden in combinatie met de resultaten van de modules rond teamwerking die opgenomen werden in de Sensor-vragenlijst. Op die manier willen we in kaart brengen in welke mate we erin slagen om kwaliteitsvol te werken in werkbare en wendbare teams.

We boden ook een vorming teamcoaching (maakt deel uit van ons nascholingsaanbod). Deze vorming richt zich naar iedereen die binnen een CLB de rol van teamcoach op zich neemt, met als doel om het team te ondersteunen in de ontwikkeling naar een zelforganiserend team en dus te groeien in team-maturiteit. Het 4-daagse traject spitst zich op volgende 3 domeinen toe:

- Basisprincipes van coaching
- Teamprocessen en de ontwikkeling van zelforganiserende teams
- De rol van de coach en de leidinggevende van een zelforganiserend team

Ondersteuning datageletterdheid

We hebben een ondersteuningsaanbod datageletterdheid voor de centra. Verschillende centra deden een beroep op ons ondersteuning om met o.a. cijfers uit LARS datawarehouse aan de slag te gaan.

Ondersteuning bij aanwerving en selectie van nieuwe medewerkers

We maakten samen met VDAB een evaluatie van het 1-jarig bestaan van het Business Plus account en gaven nog enkele tips mee aan de centra om de effectiviteit van de vacatures nog te verbeteren.

Personeelsbeleid

Duurzaam personeelsbeleid

We dachten en werkten een visie op duurzaam personeelsbeleid uit en bouwden een structuur uit op Kennisnet zodat deze informatie makkelijk terug te vinden is. Op het kennisnet werden ook tools en methodieken ter beschikking gesteld en werden deze nog verder aangevuld op basis van input van de centra.

Vorming voor evaluatoren

We dachten en werkten een vorming voor evaluatoren uit conform de visie op duurzaam personeelsbeleid en conform de vernieuwde regelgeving inzake functioneren en evalueren. We boden de eerste sessie van deze vorming aan in het derde trimester. De vervolgsessies zijn gepland in het najaar.

Leiderschap

We continueerden op vraag de ondersteuning van leidinggevenden in centra.

Functiebeschrijvingen

We actualiseerden alle modellen van functiebeschrijvingen per ambt/KP/team in het licht van de vernieuwde regelgeving inzake functioneren en evalueren. We maakten ook modellen van functiebeschrijvingen voor directie en coördinatoren conform de vernieuwde regelgeving. Alle modellen van functiebeschrijvingen werden besproken in de geijkte overlegorganen en na goedkeuring beschikbaar gesteld op Kennisnet.

Community personeelsadministratie

We richtten, binnen de Teamsomgeving, een community personeelsadministratie op en organiseerden een online kick-off. Deze community is toegankelijk voor zijn voor iedereen die met personeelsadministratie bezighoudt. Het doel van deze community is tweeledig:

- enerzijds informeren, bijvoorbeeld berichtjes uit de nieuwsbrief die belangrijk zijn in het kader van personeelsadministratie extra onder de aandacht te brengen of om een update te melden aan documenten zoals een update van het APF-instrument (die er ondertussen is), een update aan bepaalde formulieren ...
- anderzijds kennis en good practices met elkaar delen

Welzijnsbeleid

We evalueerden het welzijn van het personeel in tijden van corona en zetten gericht acties op ter ondersteuning. In het begin van het schooljaar motiveerden we alle centra om mee te doen aan de dag van de ergonomie. Hierdoor vroegen we extra aandacht voor de ergonomie thuis en op het werk. Twee centra vielen in de prijzen en wonnen een beweeg box voor tijdens de pauzes op de centra.

We evalueerden het welzijnsbeleid aan de hand van een tweede afname van de sensor en stuurden onze aanpak bij.

In maart 2022 kregen alle CLB-medewerkers de kans om deel te nemen aan de SENSOR-vragenlijst. Die voldoet aan de wettelijke vereisten van een risicoanalyse psychosociale belasting. Conform het KB van 10 april 2014 (in voege vanaf 1 september 2014) dient men op zoek te gaan naar psychosociale risico's binnen de onderneming die verband houden met volgende categorieën: arbeidsinhoud, arbeidsvoorwaarden, arbeidsomstandigheden, arbeidsrelaties, arbeidsorganisatie en contact met derden (indien van toepassing). 65 % van alle CLB-medewerkers vulden deze bevraging in. De centra kregen nadien een globaal rapport over alle centra heen en een centrumtableau, waarin alle cijfers van het lokale Vrij CLB kunnen gefilterd worden. De interne preventieadviseur van de TBE nam contact met alle centra die voor 1, 2 of de 3 welzijnsindicatoren significant ongunstiger scoorden dan het gemiddelde van het globale rapport.

De medewerkers van Team schakel werden dit jaar terug ingeschakeld in de centra waar de welzijnsindicatoren binnen het gemiddelde lagen.

Binnen de CPBW-TBE werd beslist een werkgroep SENSOR op te richten die van start gaat in september 2022.

In 2021 organiseerden we ter ondersteuning van Toerneer Vital 3 maal per jaar een terugkommoment voor de welzijnsambassadeurs. We werkten hierbij 3 thema's uit: bewegen, mentaal welbevinden en verbondenheid. Ondertussen is de toolbox terug fysiek aan zijn rondgang gestart en de centra kunnen hiervoor terug intekenen. Aan de hand van de nieuwe thema's zorgden we eveneens voor aanvulling in de toolbox. Lokale CLB's bleven werken aan het welbevinden van de medewerkers. We zagen hier heel mooie initiatieven ontstaan en hielden Toerneer Vital levend via de nieuwsbrieven.

Hybride werken

We ondersteunden de centra bij de implementatie van de nota rond hybride werken die door de werkgroep werd uitgewerkt. We wijdden een hele directietweedaagse aan dit thema en lieten ons daarbij begeleiden door een ervaren consultant, mevrouw Gerda Serbruyns. We lieten de werkgroep hybride werken voortbestaan als een lerend netwerk waarin experimenten met elkaar worden gedeeld en van elkaars ervaringen kan worden geleerd. Ook de vakbond wordt betrokken in deze werkgroep. Als team Centrum trokken we deze werkgroep en zorgden we ervoor dat ook anderen kunnen leren van de ervaringen van de leden van de werkgroep door deze ervaringen als 'getuigenissen uit de praktijk' te verspreiden via de nieuwsbrief en een plek te geven op Kennisnet.

Op Kennisnet werd een hele pagina gewijd aan hybride werken, waarin je naast de nota rond hybride werken en de getuigenissen uit de praktijk, ook heel wat FAQ (onder meer omtrent de juridische kant van het verhaal) kunt raadplegen.

Professionalisering

De bevragingstool vormingsnoden voor de centra werd in de overleggroep Professionalisering geëvalueerd en bijgestuurd.

We lanceerden het nieuwe platform voor professionalisering in de leerlingenbegeleiding, genaamd Caleidoscoop (<https://caleidoscoop.be/public/landing>), waar men in de toekomst op een geïntegreerde manier info over vormingen vindt, opleidingen volgt en vakliteratuur leest. Het platform Caleidoscoop bevat twee segmenten: Caleidoscoop Magazine (het tijdschrift) en Caleidoscoop Academie (het vormingsaanbod).

Voor het segment Caleidoscoop Academie ontwikkelden we de basisarchitectuur die ons in staat stelt het volledige vormingsaanbod online aan te bieden in een interactieve omgeving, en aan de CLB'ers een persoonlijk professionaliseringsportfolio aan te bieden. Het professionaliseringsaanbod '22-'23 werd op het einde van het schooljaar voor het eerst niet meer als brochure of pdf verspreid, maar rechtstreeks in Caleidoscoop Academie bekend gemaakt. Vanaf september zal ook de volledige flow van aanmelding tot en met factureren verlopen via Caleidoscoop Academie.

Voor het segment Caleidoscoop Magazine brachten we samen met de webontwikkelaar de doelen en inhouden voor het e-magazine in kaart, in afstemming met de ontwikkelingen van het segment Caleidoscoop Academie. Op die manier werd de basis gelegd om volgend schooljaar naast het bestaande papieren tijdschrift ook een online aanbod van vakliteratuur aan te bieden dat tegemoetkomt aan de hedendaagse noden van onze lezers. In afwachting van het nieuwe online Caleidoscoop Magazine, worden lezers op het platform Caleidoscoop tijdelijk nog omgeleid naar de oude website van het tijdschrift Caleidoscoop.

De instapbegeleiding is geïntegreerd in een ruimere aanpak van aanvangsbegeleiding en professionalisering, dat rekening houdt met vernieuwde evaluatieprocedure.

We organiseerden nascholingen en infosessies betreffende de organisatie van het onderwijs en de inhoud van het gemoderniseerde secundair onderwijs. Één initiatief vond plaats in samenwerking met AHOVOKS en andere CLB-netten

SP 4: Ons Vrij CLB maakt zijn effectiviteit meetbaar en zichtbaar

Financiële rapportering

De werkgroep 'Financiële rapportering' lanceerde in het schooljaar '21-'22 een bevraging naar de centra. De bedoeling was om zoveel mogelijk kwantitatieve en kwalitatieve financiële informatie te verzamelen en te starten met een eerste analyse van de ontvangen gegevens. In het schooljaar '22-'23 heeft de werkgroep als doel om allereerst een rapport op te stellen om duidelijk naar de overheid toe te kunnen rapporteren en aandacht te vragen voor de continue druk op de kwaliteit omwille van de spanning tussen de werkmiddelen en de opdracht van de vrije centra. Anderzijds wenst de werkgroep inspiratie en handvatten te geven om initiatieven en structurele maatregelen te kunnen nemen rond o.a. het hybride werken om zo efficiëntiewinsten en besparingen te realiseren. Het delen van goede praktijken tussen de centra is dus een tweede doelstelling.

Cyclische kwaliteitszorg & rapportage

We ontwikkelden voor de verschillende kernprocessen in de centra een set van KPI's in het kader van cyclische kwaliteitszorg en rapportage

We ontwikkelden een indicatordashboard waarin centra bevragingen voor heel wat doelgroepen (scholen, netwerkpartners, ouders...) kunnen vinden. Daarnaast vindt men daar ook checklists en sjablonen om cijfers uit LARS datawarehouse te halen. Dit allemaal om de eigen interne kwaliteitszorg verder vorm te geven. Naast de mogelijkheid dat elk CLB die tools voor zichzelf kan gebruiken, maakten we ook voor de komende 3 schooljaren een planning op om verschillende zaken als Vrij CLB Netwerk samen te meten. Hierbij hebben we het engagement van elk Vrij CLB dat ze hieraan zullen meewerken. We willen deze gegevens gebruiken om onze werking in beeld te brengen en waar nodig bij te sturen.

Communicatie

We boden ondersteuning bij de externe communicatie van de centra, hun lokale communicatiebeleid (en centra weten welke ondersteuning ze van ons kunnen verwachten). De werking van de overleggroep communicatie werd na de start in het voorgaande werkjaar bestendigd om de noden van de centra op gebied van communicatie beter te capteren.

Reguliere werking en overleg

Directiecomité

Het directiecomité bestaat uit maximaal 2 gemandateerde directeurs per provincie. Enkel voor Limburg is er één gemandateerde directeur afgevaardigd. De andere provincies kiezen voor een duo. Het directiecomité buigt zich samen met de algemeen directeur van Vrij CLB Netwerk over de operationalisering van de opdrachten van de centra. Daarbij wordt gelijkgerichtheid nagestreefd. Het directiecomité heeft een eigen huishoudelijk reglement. Agenda en verslaggeving worden voorbereid door Vrij CLB Netwerk. Het staat de leden vrij om zelf ook punten te agenderen.

Het directiecomité heeft een overzicht over en volgt de werkgroepen en overleggroepen nauw op. Dit betekent dat er ook directe communicatie is met de inhoudelijke medewerkers van Vrij CLB Netwerk. Het directiecomité staat ook mee in voor de voorbereiding van de raad van bestuur en de directiedagen.

Dit is ook het forum waar netgebonden standpunten worden afgetoetst in functie van bijvoorbeeld internettenoverleg of overleg met de overheid.

Het directiecomité heeft tijdens het schooljaar 2021-2022 tweewekelijks een halve dag vergaderd, voornamelijk online omwille van COVID-19. Wanneer live vergaderd werd, betrof het een volledige dag. COVID-19 en de Oekraïne-crisis waren uiteraard belangrijke topics, maar ook het te verwachten leersteundecreet, indicatorenproject en Sensorbevraging waren belangrijke items.

Bestuursorgaan

Het bestuursorgaan van de vzw heeft de vennootschapsrechtelijke verantwoordelijkheden. De betreffende vennootschapsrechtelijke aangelegenheden worden voorbereid door de directie en het directiecomité van Vrij CLB Netwerk. Het bestuursorgaan komt minstens 5 keer per jaar samen. Anderzijds heeft dit bestuursorgaan ook een aantal strategische verantwoordelijkheden ten aanzien van het Vrij CLB Netwerk. Het bestuursorgaan zet de strategische krijtlijnen voor de vrije CLB's in Vlaanderen en Brussel uit. Het doet dit op basis van een participatief proces waarbij de lokale besturen en het directiecomité betrokken worden. Het directiecomité is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de strategische krijtlijnen voor het Vrij CLB Netwerk over heel Vlaanderen en vraagt hiervoor tevens de input van de lokale besturen. Het finale ontwerp wordt voorgelegd, besproken (indien nodig aangepast) en goedgekeurd in het bestuursorgaan Vrij CLB Netwerk.

Verder bespreekt het bestuursorgaan de standpunten (bv. ten opzichte van de overheid, welzijn) voorgedragen door het directiecomité, test of deze overeenstemmen met de Vrij-CLB-strategie en keurt deze vervolgens al dan niet goed. Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor de werking van het centrale niveau zelf en het personeelsbeleid van Vrij CLB Netwerk.

Tijdens het schooljaar 2021-2022 heeft het bestuursorgaan vijf keer vergaderd, waarvan 3 keer online en dit rekening houdend met de geldende maatregelen in het kader van COVID-19. De algemene vergadering is ook dit jaar opnieuw online doorgedaan.

Directiedagen

Tijdens het schooljaar 2021-2022 organiseerden we naast een directietweedaagse in oktober (7 en 8 oktober 2021) ook nog drie directiedagen. De directiedagen vonden plaats op 2 december 2021, 10 februari 2022 en 9 juni 2022. De directietweedaagse ging live door, evenals de laatste directiedag van het schooljaar. De andere twee directiedagen gingen online door.

Tijdens de directiedagen sluiten we aan bij de actualiteit en de belangrijke dossiers voor CLB. Enerzijds zijn de directiedagen bedoeld als vorming en informatieoverdracht, maar tegelijk zijn ze ook bedoeld voor visievorming, standpuntbepaling en uitwisseling tussen de directies.

Tijdens de directietweedaagse hebben we uitgebreid samengewerkt rond 'hybride werken', uitgaande van de ervaringen die we opgedaan hebben tijdens de COVID-19-crisis. De coronacrisis bracht een aantal zaken in een stroomversnelling en bood nieuwe kansen voor de toekomst. Van de ene dag op de andere namen thuiswerk, onlinemeetings, ... een grote(re) plaats in in ons leven. We ontdekten dat ook anders werken, werkt en dat we ook van ver dicht bij de leerling konden zijn. We werkten onafhankelijk van plaats en tijd. We werkten 'hybride'.

Trouwens, wat is hybride werken eigenlijk? En wat betekent hybride werken voor je medewerkers en voor je CLB? Wat komt er op je af om deze verandering in goede banen te leiden? Hoe pak je dat aan?

Tijdens de directiedagen hebben we gewerkt rond relance, indicatorenproject, het beleids- en begeleidingsplan, 'vroeg en nabij' en de Sensorbevraging. Ook de nieuwe functiebeschrijvingen kwamen aan bod, evenals de Caleidoscoop Academie en het nieuwe leerplatform.

LVS

Intussen zijn alle toetsen, kopieerbundels en digitale verwerking beschikbaar voor iedereen in heel wat verschillende schoolsoftwaresystemen. Scholen en CLB's kunnen hier toetsen downloaden en de ruwe uitslagen ingeven. Via het online systeem volgen automatisch de afgeleide uitslagen (percentielen) en de zone waarin de leerling zich bevindt. Verder krijgt men (indien van toepassing) automatisch een verwijzing naar de bundels Analyse en Handelen en kan men zo dieper ingaan op fouten en eventueel gaan remediëren.

Infrastructuur en IT

In het schooljaar '21-'22 zijn we overgestapt naar een nieuw telefoniesysteem via Teams om zo flexibel mogelijk te kunnen werken binnen het kader van hybride werken. Ook hebben we een tweede vergaderzaal uitgerust met videoconferentie apparatuur.

Caleidoscoop

Caleidoscoop is ons vaktijdschrift voor leerlingenbegeleiders. Het brengt veelzijdige informatie over leerlingenbegeleiding, onderwijs, opvoeding en hulpverlening aan kinderen, jongeren en hun ouders.

Caleidoscoop draagt bij tot de professionalisering van CLB'ers en het promoten van de CLB-werking. De artikels die verschijnen komen zowel van externen als van CLB'ers uit centra en uit Vrij CLB Netwerk. De redactie van Caleidoscoop vergaderde in het schooljaar 2021-2022 7 keer waarbij ze ideeën aanbracht voor nieuwe artikels, auteurs rekruteerde, interviews voorbereide en afnam, artikels recenseerde en schreef.

Caleidoscoop verscheen in 2021-2022 5 maal op papier. Voor een overzicht van de inhoud en verwijzen we naar <http://caleidoscoop.mijnclb.be/>. Om het online aanbod van het tijdschrift Caleidoscoop verder uit te werken en dit in nauwe samenwerking met het professionaliseringsaanbod van Vrij CLB Netwerk, lanceerden we samen met Nascholing Vrij CLB Netwerk een nieuw platform, dat de naam Caleidoscoop draagt (zie boven). Het platform bevat twee segmenten: Caleidoscoop Magazine en Caleidoscoop Academie.

Overlegstructuren

Als netwerkorganisatie zorgen we ervoor dat we over de zeer brede waaier aan onderwerpen die de CLB-werking raken, zowel intern als met externe partners via overleg tot gezamenlijke standpunten, richtlijnen en zienswijze komen. Medewerkers van Vrij CLB Netwerk nemen daarom deel aan allerhande fora en organiseren ook zelf overleg in overleggroepen (OG) en (netoverstijgende) werkgroepen ((N)WG) naargelang het gaat over lopende zaken waarover afspraken gemaakt moeten worden, dan wel beleidsvoorbereidend overleg.

Forum Diagnostiek

Het Forum Diagnostiek fungeert als ontmoetingsplaats, denktank en coördinerend communicatiekanaal in verband met diagnostiek en diagnostisch handelen in het kader van de CLB-begeleiding, en stelt zich tot doel

de professionaliteit van de CLB-medewerker inzake diagnostiek te ondersteunen en zo mogelijk te optimaliseren. Diagnostiek wordt daarbij opgevat in de brede zin van het woord, en beslaat dus niet enkel het 'testen'.

We zijn dit schooljaar gestart met een nieuw, netoverstijgend forum, dat driemaal is samengekomen (7 oktober 2021, 18 januari 2022 en 3 mei 2022). In afstemming met de leden werd beslist dat Prodia het voorzitterschap, de voorbereiding en de verslaggeving van dit forum opneemt. Tijdens schooljaar 2021-2022 kwamen onder meer volgende thema's aan bod binnen dit forum:

- Afstemming van verschillende werkgroepen rond diagnostiek op elkaar en afspraken rond wie de CLB-sector op verschillende externe fora vertegenwoordigt
- Heldere en gelijkgerichte visie op diagnostiek over de netten en verschillende begeleidingsdomeinen heen
- Implementatie van het diagnostisch materiaal OLB
- Standpunt i.v.m. vertaalde vragenlijsten in het kader van faire diagnostiek
- Gebruik van materiaal rond schoolrijpheid, emotionele ontwikkeling (SEO-R), adaptief gedrag (ABAS-3)
- Knelpunten rond categoriale classificatie, meer bepaald verschillen in voorwaarden voor M-decreet, Opgroeien, VAPH
- Gebruik van screeningsinstrumenten door CLB
- Stand van zaken van HGD binnen de sector
- Gebruik van ICF-CY
- Diagnostische expertise voor specifieke doelgroepen
- Vraag van RIZIV naar Totaal IQ in kader van terugbetaling logopedie
- Digitale fora voor het gebruik van diagnostisch materiaal
- Vragen van externe diensten om deel diagnostiek op te nemen, bv bij onderzoek naar ADHD

Forum Ouders-Vrij CLB Netwerk

In deze commissie zitten we samen met de Vlaamse Confederatie van Ouders en Ouderverenigingen (VCOV), de Gezinsbond, KVG, het Minderhedenforum en Welzijnzorg. We bespreken de relatie tussen het gestructureerd ouderverenigingswerk, kansengroepen en de CLB. We peilen naar de verwachtingen van de ouders en bekijken hoe we de werking van de CLB's daarop kunnen afstemmen. We besteden aandacht aan de mogelijkheden voor participatie van ouders aan de CLB-werking.

Het forum vergaderde 2 keer in de loop van het schooljaar. Volgende onderwerpen kwamen aan bod:

- Samenwerking met het Agentschap Integratie en Inburgering en Vrij CLB Netwerk in functie van het lopen van een traject omtrent communicatie met kwetsbare groepen (anderstalig, laaggeletterd, enz) in het kader van leerlingenbegeleiding
- Leersteundecreet
- Relancemiddelen
- Projecten Leerlingenvervoer
- Samenstelling van het forum ouders
- Vroeg en Nabij
- Toelichting Onderzoek in het kader van stage LEVL met focus op de problematieken rond de studiekeuzes en welke rol de intermediaire organisaties spelen in de studiebegeleiding bij de stap naar het secundair onderwijs.

Forum Vrij CLB Netwerk – KU Leuven

De doelstelling van dit overlegforum is het bevorderen en wetenschappelijk ondersteunen van leerlingenbegeleiding vanuit een multidisciplinair oogpunt. In dit forum werden volgende onderwerpen behandeld:

- Relancemiddelen welbevinden: welke acties worden ondernomen door de CLB's, de studentenvoorzieningen KU Leuven en de studentenvoorzieningen UCLL?
- Het Leersteundecreet
- Gelijke kansen en duaal leren
- Effectiviteitsonderzoek in onderwijs
- Cognitief sterk functionerende leerlingen: een lerend netwerk voor scholen

Internettensamenwerkingscel (ISC)

De internettensamenwerkingscel of ISC is een informeel overleg van vertegenwoordigers van de drie centrumnetten (vier koepels) van de centra voor leerlingenbegeleiding. De ISC overlegt over actuele beleidsontwikkelingen die de CLB-sector beïnvloeden en neemt sectorale standpunten in. De ISC is ook het aanspreekpunt voor externe partners en legt ook zelf contacten met andere partners uit de welzijns- en gezondheidssector.

De ISC komt in principe maandelijks samen, dit wordt gevolgd door een overleg met de overheid. Onder ISC kunnen ook netoverstijgende werkgroepen opgericht worden in functie van het voorbereiden van sectorgedragen materialen of standpunten.

Het voorzitterschap, inclusief secretariaat, werden in het schooljaar 2021-2022 opgenomen door Vrij CLB Netwerk.

NWG diagnostische instrumenten

De werkgroep ontwikkelt uniform gelay-oute sjablonen voor de voldoende kwaliteitsvolle psychodiagnostische instrumenten die door CLB'ers binnen een HGD-traject worden gehanteerd. De selectie van instrumenten is afgestemd op de aanbevelingen over instrumenten door Prodia, CAP vzw en de Netoverstijgende werkgroep Faire Diagnostiek. Deze sjablonen worden voor alle centra ter beschikking gesteld op Kennisnet.

NWG Faire diagnostiek

De netoverstijgende werkgroep Faire diagnostiek wil de principes van faire handelingsgerichte diagnostiek blijvend waarborgen in het brede werkveld en de aandacht vestigen op de bruikbaarheid van psychodiagnostisch materiaal bij kwetsbare doelgroepen (leerlingen met lage SES en met een migratieachtergrond).

We herwerken de Toetsstenen faire diagnostiek, waarbij wij vooral aandacht hebben voor de algemene basishouding die nodig is voor een kwalitatief diagnostisch proces bij kwetsbare doelgroepen (groepen met een lage SES en/of migratieachtergrond). Deze herwerking wordt definitief afgerond in het schooljaar 2022-2023.

Om aan te sluiten bij de noden van de medewerkers en de gestelde vragen formuleren we een gemeenschappelijke visie met aandacht voor de nieuwe instroom van vluchtelingen.

NWG IROJ

De netoverstijgende werkgroep IROJ werd in overleg met de andere centrumnetten voorlopig on hold gezet en kan desgevallend ad hoc samengeroepen worden.

Desalniettemin leeft de vraag op het terrein en binnen de centrumnetten om te bekijken op welke manier de verhouding en de samenwerking met Opgroeien en jeugdhulp verder kan evolueren en vorm krijgen. In dat verband werd begin van het schooljaar nog een paar keer overlegd tussen ISC en het Agentschap Opgroeien. Daarnaast zijn dan de initiatieven vanuit Opgroeien gestart rond 'Vroeg en Nabij', waar Vrij CLB Netwerk trekker was van de strategische cirkel 'bovenlokale netwerken'. CLB was daarnaast ook vertegenwoordigd in de strategische cirkel rond diagnostiek.

NWG Kansenbevordering

Netoverstijgend blijven wij inzetten op sensibilisering rond kansenbevordering via 'Tips en Tricks' (maandelijks kort nieuwsbriefberichtje). Wij delen kennis en wisselen uit zodat wij rond actuele thema's op een lijn zitten ten aanzien van de CLB-medewerkers.

Enkele thema's die aan bod komen: begeleiding IS-terugkeerders, actualisering draaiboek polarisering en radicalisering, bekendmaking nieuwe regelgeving rond LIVC R, opvang vluchtelingen uit Oekraïne, signalen verzamelen rond moeilijke groepen in OKAN, herwerking van het eerste contact AN, naar aanleiding van feedback van inspectie.

NWG LARS Datawarehouse

Samen met deze netoverstijgende werkgroep werkten we een eerste deel uit van de nieuwe LARS datawarehouse. Elk CLB kan via LARS heel wat sjablonen raadplegen om zo centrameigen cijfers te krijgen.

NWG M-ISC

Bij de inwerkingtreding van het M-decreet werd de M-ISC werkgroep in het leven geroepen om waar nodig tot netoverstijgende afspraken te komen voor de CLB. Deze afspraken worden opgenomen in de ISC-richtlijnen M-decreet die de werkgroep zo goed mogelijk up-to-date probeert te houden.

De M-ISC groep kwam 6 keer bijeen (online) tijdens het schooljaar 21-22 in functie van aanpassing richtlijnen, opvolging nieuwe regelgeving en overleg rond conceptnota leersteun. Netoverstijgende afstemming rond bepaalde vragen van CLB's stond ook op de agenda.

NWG Prodia

Het project Protocollering Diagnostiek (Prodia) is een netoverstijgend project van CLB's en onderwijs. Het Prodia-team bestaat uit gedetacheerde CLB-medewerkers en is multidisciplinair en netoverstijgend samengesteld. De werkgroep ontwikkelt handelingsgerichte diagnostische protocollen en ondersteunt de CLB-implementatie ervan.

Tijdens dit schooljaar heeft Prodia zich ingezet om middelen en mensen bij elkaar te krijgen om tot een nieuwe, dynamische, gebruiksvriendelijke [website](#) te komen. In dit kader was er overleg met de netgebonden IT-verantwoordelijken, de leden van de ISC en externe ICT-deskundigen.

N.a.v. vragen rond [de implementatie](#) van het protocol gedrag en emotie en rond het samenwerken met scholen, hebben we een focus op gedrag en emotie en de leermodules fase 0 en 1 gelegd:

- Herneming van de vorming rond HGD en Gedrag en Emotie (3x aangeboden, met daarna nog een terugkomdag met thematische sessies voor alle geïnteresseerde CLB-medewerkers)
- Ontwikkeling van een nieuwe Leermodule gedrag en emotie fase 0 en 1
- Aanpassing van de leermodule Cognitief functioneren Fase 0 en 1 aan nieuwe inzichten.

Daarnaast versterkten we de [materialen rond HGD](#) door de ontwikkeling van:

- een kwaliteitscheck onderzoeksinstrumenten, die we in de Teamtool integreerden;
- instructiefilmpjes bij de Teamtool HGD-traject en de Inspiratietool onderwijsbehoefte;
- verduidelijkende FAQ's rond het gebruik van de ABAS-3-NL bij schoolverlaters en kansengroepen.

Doorheen vormingen en centrumtrajecten ondersteunde Prodia CLB-medewerkers in het [gebruik van ICF binnen HGD-trajecten](#). Daarnaast zetten we in op verdere netoverstijgende afstemming rond het gebruik van ICF-CY. Ook volgden we lopende projecten (ICF-lab en ICF-platform) op en werd een Caleidoscoopartikel voorbereid met goede praktijken rond het gebruik van ICF-CY. We blijven verdere stappen in de integratie van ICF-CY in LARS aanmoedigen. Met één centrum werd een intensief [implementatietraject](#) gelopen rond het inzetten van de Prodia-protocollen, in samenwerking met de netgebonden ondersteuningsdienst van het CLB.

Prodia werkt aan de ontwikkeling van *een overkoepelend theoretisch en diagnostisch model (Prodia-model)* dat CLB-medewerkers wetenschappelijke handvatten biedt bij het doorlopen van een handelingsgericht diagnostisch traject binnen uitbreiding van zorg (fase 2). Op het jaarlijks congres van de International School Psychology Association (7-10 juli 2022) legden drie Prodia-medewerkers het model voor aan wetenschappelijke experts op gebied van school- en onderwijspsychologie. De inzichten uit dit rondetafelgesprek worden verder geïntegreerd. Ter versterking van een uitgebreid algemeen diagnostisch protocol werd ingezet op een update van de *bijlagen rond gespreksvoering*.

Prodia houdt steeds vinger aan de pols rond wijzigingen in *regelgeving leerlingenbegeleiding en onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften*. Gezien de huidige vertraging op de totstandkoming van het decreet leersteun, schuift de verdere afstemming van het algemeen diagnostisch protocol op het decreet door naar volgend schooljaar.

Wat de *specifieke diagnostische protocollen* betreft, was er:

- overleg met de Centra voor Ontwikkelingsstoornissen en de ISC-werkgroep PGZ rond de nodige update van het protocol Motoriek en eventuele samenwerking hieromtrent;
- integratie van verschillende materialen van het project Talent met de materialen van het protocol Cognitief Sterk Functioneren.

De overzichten diagnostisch materiaal van de specifieke diagnostische protocollen Cognitief zwak functioneren, Cognitief sterk functioneren, Lezen en Spellens, Gedrag en Emotie en Spraak en taal werden aangevuld met de *nieuw ontwikkelde diagnostische fiches* (CELF-5-NL, RIASOC-vragenlijst, SEO-R², ALDeQ-NL en LVS VCLB Spelling 1-6).

Prodia werkte het afgelopen jaar mee aan volgende *initiatieven en CLB-werkgroepen*:

- Feedback en ondersteuning verdere verspreiding OLB-diagnostiek
- CHC-studiedag vanuit Netoverstijgende Werkgroep Psychodiagnostische instrumenten
- Vorming aan leerlingbegeleiders en CLB-medewerkers over constructief samenwerken in de leerlingenbegeleiding (in samenwerking met de PBD en het POC van POV)
- Voorbereidend overleg rond vorming Spraak en Taal binnen Vrij CLB Netwerk
- Netoverstijgende Werkgroep Faire Diagnostiek
- Netoverstijgende Werkgroep Diagnostische instrumenten
- M-ISC: ISC-werkgroep rond M-decreet
- Overleg rond professionaliseringsinitiatieven m.b.t. diagnostiek binnen de verschillende netten
- Overleg i.v.m. afstemming tussen ondersteuningsnetwerken en CLB

Het afgelopen jaar werden 84 vragen gesteld aan het Prodia-team via *mail* of het contactformulier op de website. Bij vragen die buiten de Prodia-scope vallen, bijvoorbeeld over de interpretatie van regelgeving, verwijst het projectteam de vraagsteller zo gericht mogelijk door naar onderwijs of reguliere ondersteuningsdiensten.

De *Prodiabrief* informeert CLB-medewerkers en onderwijzers over de actuele ontwikkelingen binnen Prodia en de thema's die daarbij extra worden belicht. Dit schooljaar verschenen drie Prodiabrieven.

Verdere stappen werden gezet om over sectoren heen samen te werken rond *richtlijnen kwaliteitsvol gebruik van diagnostische instrumenten*. Hiervoor gingen we in overleg met het CAP-vademecum, de Testcommissie BFP/FBP, het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek, medewerkers van Project Talent, als ook:

- Deelname Beleidsondersteunend onderzoek diagnostiek in Vlaanderen
- Deelname aan laboratoriumdag rond diagnostiek in het kader van het project '1 kind, 1 diagnose' van het Agentschap Opgroeien
- Afstemming met ontwikkelaars ABAS-3-NL rond toepassing en verdere noden
- Lid ICF Platform vzw

- Deelname aan Focusgroep onderzoek 'Het beslissingsproces omtrent ondersteunende maatregelen in het lager onderwijs'
- Overleg in kader van zorgtoeslag, herwerking fiche mentale retardatie
- Deelname aan vormingsmoment binnen HGW-zoommeeting van de train-de-trainersgroep
- Deelname aan strategische cirkel diagnostiek en inschaling i.k.v. Vroeg en Nabij (Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin)
- Overleg met onderzoekers i.k.v. onderzoeksprojecten: Project leren en leerstoornissen bij prematuur geboren kinderen
- Deelname aan de focusgroep PBD/CLB/ondersteuners project Voorbeeldscholen CSF
- Werkgroep CLB-medewerkers Algemene Intersectorale Richtlijn Diagnostiek
- Deelname aan de redactieraad van [Caleidoscoop Magazine](#), tijdschrift voor leerlingenbegeleiding

Voor volgend schooljaar nemen we volgende *aandachtspunten* mee:

- Een gebruiksvriendelijke, dynamische website is essentieel om tot een goede implementatie te komen van de protocollen. De lancering van de nieuwe website moet gelijklopen met de lancering van een nieuw meer dynamisch en gebruiksvriendelijk Algemeen Diagnostisch Protocol.
- Om het gebruik van de materialen verder te stimuleren, lijkt het ons belangrijk om de aanwezige materialen verder in de kijker te zetten.
- De volgende jaren wordt blijvend ingezet op het versterken van de samenwerking tussen verschillende actoren.
- De vele vragen omtrent de ABAS hebben er niet enkel toe geleid dat we 2 FAQ's hebben opgesteld, maar dat we ook bepaalde moeilijkheden konden signaleren aan de wetenschappers (de ontwikkelaars van het diagnostisch instrument, evenals CAP vzw). Deze waren bereid om op basis van aangebracht casusmateriaal de knelpunten verder te onderzoeken. Blijvend inzetten op het leggen van linken met de wetenschap blijft dus belangrijk.

Voor meer informatie verwijzen we ook naar het Eindrapport Prodia 2021-2022.

NWG Prodia Platform

Op het netoverstijgend Prodia-platform komen mensen uit de reguliere ondersteuningsdiensten en Prodia samen. Op dit platform werd samen nagedacht en afgestemd over de implementatie van de protocollen in het werkveld. Waar hebben de CLB-medewerkers nood aan? Welke vormingen worden door P(V)OC gegeven en welke ondersteuning wensen P(V)OC-medewerkers van Prodia? Welke implementatietrajecten loopt Prodia binnen de netten? Wat zijn de ervaringen hierbij?

Het Prodia Platform kwam vorig schooljaar tweemaal bij elkaar (29 oktober 2021 en 31 maart 2022). Op het laatste Prodia-platform hebben we met een breder publiek aan deelnemers een focusgroep gehouden omtrent de stand van zaken van handelingsgerichte diagnostiek in de CLB's.

OG Centrumbeleid

De Overleggroep Centrumbeleid buigt zich over alle thema's waarin Team Centrum ondersteuning biedt.

Tijdens het schooljaar 2021-2022 kwam de overleggroep 3 keer samen en werd er onder meer ingegaan op volgende thema's:

- Corona en personeelsopvolging
- Vorming evaluatoren
- Actualisering van de functiebeschrijvingen in functie van de vernieuwde regelgeving rond functioneren en evalueren
- Hybride werken
- Extra middelen CAO XII
- Vorming nota belanghebbendenmanagement
- Werken met vrijwilligers

- Bewaren van gegevens van sollicitanten
- Uitdagingen binnen het personeelsbeleid: hoe kunnen we inspelen op de veranderingen in de arbeidsmarkt? Hoe kunnen we ons voorbereiden op de huidige en toekomstige ontwikkelingen? Hoe blijven we innoveren? Welk beleid is daarvoor nodig?

OG Comité COC-Vrij CLB Netwerk

In Comité COC –Vrij CLB Netwerk overlegt Vrij CLB Netwerk met de personeelsafgevaardigden van COC, de Christelijke Onderwijscentrale, over personeelsaangelegenheden binnen de vrije gesubsidieerde CLB's en over de concretisering van de opdrachten van de personeelsleden.

Tijdens het schooljaar 2021-2022 kwam de overleggroep 6 keer samen en werd er onder meer ingegaan op onderstaande thema's:

- Corona en personeelsgevolgen (werklast)
- Hybride werken
- Extra middelen CAO XII (waaronder ook de internetvergoeding)
- Actualisering van de functiebeschrijvingen
- Relancemiddelen
- Beleidsplan en globaal preventieplan
- Indicatorenproject
- Blended professionaliseren
- Nascholingsaanbod
- Leersteundecreet
- Vroeg en nabij
- SENSOR-enquête

OG communicatie

De Overleggroep communicatie kwam in 2021-2022 drie keer samen. Na de start aan het einde van het vorige werkjaar, lag de focus op het verder uitbouwen van de werking van de Overleggroep. De Overleggroep was een inspiratiebron en hulp bij de uitwerking van Vlaanderenbrede communicatieacties als De Warmste Week en de Dag van de CLB-medewerker. De vormingsnoden op gebied van communicatie werden besproken en er werden ideeën verzameld en besproken om in het volgende werkjaar met een uitgebreide persactie de media te bereiken.

OG CPBW

Het Comité Preventie en Bescherming op het werk (CPBW) kwam in 2021-2022 7 keer samen. De verslagen en conclusies werden telkens via de Vrij CLB Netwerknieuwsbrief en op het kennisnet gepubliceerd.

Team centrum biedt algemene ondersteuning aan de werkgeversdelegatie van het CPBW. Dat doet ze via deelname aan de voorbereidende vergadering die de comitévergaderingen voorafgaan. In samenspraak met de interne preventieadviseur bereidt de cel mee documenten voor die ter bespreking voorgelegd worden. Ze antwoordt tevens op vragen van de aangesloten centra.

Er werden ook vormingen gevolgd en er werd deelgenomen aan werkgroepen ter zake. Omtrent volgende thema's werd daarnaast onder andere ondersteuning geboden:

- CPBW-draaiboeken voor fysieke werkzaamheden tijdens corona
- Bijlagen bij het CPBW-draaiboek:
 - Een medewerker is besmet. Wat nu?
 - EHBO in tijden van COVID-19
 - Ventileren en verluchten

De interne preventieadviseur verzorgde tijdens het schooljaar 2021-2022 11 CPBW-vragenuurtjes waar de stand van zaken over de veiligheid en hygiënemaatregelen aan bod kwamen, daarvoor werden steeds de directeurs en de lokale preventiemedewerkers uitgenodigd.

Samenwerking externe dienst PBW

De samenwerking krijgt vorm via de kwartaalmeetings die met onze externe dienst worden georganiseerd. Het voorbije jaar werd vooral samengewerkt op vlak van het uitvoeren van de wettelijk bepaalde centrumbezoeken. Hierbij werd vooral aandacht besteed aan de risicoanalyse beeldschermwerk en brand. De samenwerking met de arbeidsarts situeerde zich vooral op de veiligheids- en hygiëneadviezen voor onze sector in het kader van fysieke werkzaamheden tijdens de coronapandemie. Verder is er een samenwerking voor het aanbieden van nascholing op maat van onze sector en het vorm geven van het vitaliteitsbeleid binnen onze sector.

Dit jaar werd de risicoanalyse psychosociale risico's afgenomen in samenwerking met onze externe dienst.

OG Informatieveiligheid (OIV)

Deze overleggroep kwam vier keer samen. Er kwamen diverse onderwerpen aan bod zoals bewaartermijnen, het versleutelen van documenten, digitaal ondertekenen en digitalisering van personeelsgegevens. Ook vond er tijdens het laatste overleg van het schooljaar een intervisiemoment plaats waarin bepaalde topics aan bod kwamen en de good practices hierover werden uitgewisseld.

We hebben een ondersteuningsaanbod i.v.m. informatieveiligheidsbeleid binnen het Netwerk en volgen de naleving van afspraken en richtlijnen op. De ondersteuning situeert zich op verschillende vlakken : een duidelijk stappenplan voor alle informatieveiligheidsmedewerkers om een uniform informatieveiligheidsbeleid in elk CLB te kunnen implementeren, ondersteuning bij specifieke vragen over opvolgen regelgeving, algemene vorming, sensibilisering ... Elke twee tot drie jaar vindt er een vorming plaats voor de informatieveiligheidsmedewerkers. Er worden onder meer volgende zaken uiteengezet: de GDPR in een notendop, de rollen en taken van de informatieveiligheidsmedewerker, het opstellen van een informatieveiligheids- en privacybeleid, de beginselen inzake de verwerking van persoonsgegevens, het uitvoeren van een algemene risicoanalyse, verwerkersovereenkomst, hoe houdt men een register van de verwerkingsactiviteiten bij, uitleg bij de privacyverklaring , uitleg bij de bestaande sjablonen en formulieren en de procedure bij een gegevenslek/beveiligingsincident. Er kunnen intervisiemomenten gehouden worden op vraag van de community Informatieveiligheid of op voorstel van de DPO i.v.m. bij voorbeeld phishing, e-mail en wachtwoordenbeleid, datalekken e.a.

OG Intercultureel Bemiddelaars (ICB's)

De overleggroep ICB's komt minstens 2 keer per schooljaar samen met als doel om aan intervisie en supervisie te doen rond diverse thema's met focus op cultuursensitieve hulpverlening en diversiteit.

In het schooljaar 2021-2022:

- PGZ in dialoog met de ICB
- CPBW in dialoog met de ICB + terugblik op sensorbevraging.

OG Kansenbevordering

De overleggroep KB is een groep die op permanente basis samenkomt rond het thema kansenbevordering. Voor Vrij CLB Netwerk heeft kansenbevordering een centrale prioriteit, is het de rode draad in de werking van de vrije centra en betekent het een bewust doordachte maatschappelijke keuze.

Enkele aandachtspunten binnen de groep:

- Omgaan met (talen)diversiteit
- Vorming vanuit het All als aanzet voor het project 'omgaan met (talen)diversiteit

- Informatie uitwisselen rond de actuele thema's als Oekraïne en COVID-19

OG Kwaliteitszorg

De overleggroep heeft als doel het werken aan kwaliteitszorg binnen Vrij CLB Netwerk te stroomlijnen. Het is een plaats waar uitwisselingen tussen de provincies en inhoudelijke thema's een plaats hebben.

De overleggroep vergadert elke maand een volledige dag. Deze werkgroep heeft op dit moment als grootste doel om het indicatorenproject uit te werken, daar kruipt dat ook het meeste tijd in. Daarnaast besteden we ook aandacht aan centra die doorlichting krijgen, komen provinciale vragen aan bod ...

OG Leren en studeren

De overleggroep volgt de ontwikkeling rond alles wat met leren en studeren te maken heeft. We hebben aandacht voor leerproblemen, leerstoornissen en het zorgcontinuüm. We focussen op de CLB-opdrachten in het domein L&S, in het bijzonder op scharniermomenten in de onderwijsloopbaan en in het bijzonder voor leerlingen met specifieke noden. We hebben daarbij aandacht voor nieuwe inhoud, wetgeving en wetenschappelijke inzichten.

In het schooljaar '21-'22 hadden we 3 overlegmomenten. We hebben tijdens die momenten aandacht besteed aan LVS-systemen, diagnoses i.k.v. overstap naar Hoger Onderwijs, NITAL-index, Kennisnet, exclusie- en hardnekkigheids criterium bij leerstoornissen, GIS ipv TIQ, ...

Deze momenten zijn ook de ideale gelegenheid voor uitwisseling van kennis en materialen tussen de verschillende provincies.

OG Onderwijsloopbaanbegeleiding

De overleggroep beredert het VCLB-OLB-huishouden in vier bijeenkomsten per werkjaar. Dit werkjaar ondersteunden we de ontwikkeling van sidin.onderwijskiezer.be.

We volgden de wijzigingen in onderwijswetgeving op de voet en voorzagen materialen om deze begrijpelijk over te brengen aan de collega's. Tegelijk werd er besproken welke impact deze wijzigingen hebben op onderwijsloopbaanbegeleiding.

Voorts neemt de OG ook de rol op als klankbord voor onderwijskiezer.be. En wordt inspiratie gegeven in welke richting geëvolueerd kan worden.

OG Preventieve gezondheidszorg

Tijdens het schooljaar 2021-2022 werd waar mogelijk gewerkt aan het optimaliseren van de PGZ-opdrachten, maar ook dit schooljaar was de impact van corona duidelijk merkbaar en nam dit veel tijd in beslag van de overlegmomenten. In totaal kwam de OG PGZ 5 keer samen.

De volgende topics kwamen aan bod:

- De gevolgen op de reguliere werking: wat bleef er liggen in het vorige schooljaar en welke systematische contactmomenten en vaccinaties kwamen in het huidige schooljaar onder druk te staan? Tijdens de overlegmomenten konden we leren van elkaar over hoe we hier mee om konden gaan.
- LARS kwam regelmatig ter sprake: vanuit het werkveld wordt feedback gevraagd om de LARS-schermen verder te optimaliseren. De adviezen werden voorgelegd aan het LARS-team. De standaard visus werd binnen de ISC-werkgroep PGZ overlopen en adviezen werden gegeven.
- De SPIN-test gaf veel problemen en er werd gezocht naar alternatieven om de decretale opdracht te kunnen realiseren.

- GLCE werd als methodiek besproken en er werd nagegaan hoe een implementatie gerealiseerd kan worden. Vanuit het werkveld werden vragen, aandachtspunten, noden, bedenkingen ... geïnventariseerd en doorgegeven aan de VVVJ.
- Kennisnet is een vast onderwerp van de agenda om op die manier samen met het werkveld de vorm en de inhoud te optimaliseren, met als doel het aanbod rond professionalisering via dit medium zo toegankelijk en efficiënt mogelijk te maken.
- De inhoud van de systematische contactmomenten blijft een belangrijk onderwerp. Er zijn inhoudelijke vragen en organisatorische vragen. De minimale outcome wordt bepaald door het decreet, maar er zijn vooral vragen naar de rol van de arts en de verpleegkundige, de inhoud per leeftijd, het uitbreiden van het aanbod voor doelgroepen, kansenbevorderend werken met het oog op de diversiteit in gezondheidsgeletterdheid ... De problematiek van het artsentekort maakt deze discussie nog complexer. Automatisch wordt daaraan gekoppeld wat de rol is van de verpleegkundigen en in hoever zij taken kunnen overnemen binnen de grenzen van hun beroepsbekwaamheid en hoe zij dit ervaren door het toenemen van de werkdruk en de verantwoordelijkheid.
- Het correct informeren, toestemming vragen en organiseren van de vaccinaties is een belangrijk aandachtspunt binnen een samenleving die meer kritisch en met meer wantrouwen naar vaccineren kijkt.
- De brieven en het drukwerk werden nagekeken op genderneutraliteit en er is steeds meer vraag naar het digitaliseren van vragenlijsten en toestemmingsformulieren. Het wettelijk kader en het strikt toezien op de privacyregelgeving is hierbij richtinggevend en vraagt tijd om dit in de praktijk te realiseren.

OG Professionalisering

De werkgroep Professionalisering concretiseert de visie op professionalisering binnen Vrij CLB Netwerk, ondersteunt de implementatie ervan in de centra en zorgt jaarlijks voor een evenwichtig professionaliseringsaanbod voor de vrije centra.

Naast deze reguliere werking fungeerde de OG als klankbord voor de ontwikkeling van Caleidoscoop Academie, en werd in 2021-2022 ook de voorbereiding gedaan van een netwerkmoment voor aanvangsbegeleiders dat in het najaar zal plaatsvinden.

OG PSF

Van positieve psychologie tot moeilijk gedrag, van zorg op de klasvloer tot verwijzing: de Overleggroep PSF kijkt naar wat kinderen en jongeren nodig hebben om zich goed te voelen. In 5 overlegmomenten (6 dagdelen) hebben de deelnemers van de overleggroep PSF volgende onderwerpen aangepakt:

- De relanceprojecten 'van kwetsbaar naar weerbaar'
- De gevaren van labelling
- Lange leerlingtrajecten op het CLB
- Moeilijk gedrag in de klas en de meerwaarde van het CLB: van beeldvorming tot doelgericht handelen en evalueren
- Consultatieve begeleiding
- Traumabegeleiding voor Oekraïense vluchtelingen
- Het CLB en de eerstelijnspsychologen: wat is onze positie? Eerste verkenning
- Tienerzwangerschappen
- CLB en de samenwerking met 1712
- Professionaliseringsaanbod: vorming en kennisnet
- De lijnen tussen overleggroepen, werkgroepen en directiecomité

Elk overlegmoment is voor de groep ook de gelegen om informatie en tips uit te wisselen, het professionele vormingsaanbod uit te werken, vragen uit het veld voor te leggen. We eindigen met een 'take away'-schotel:

een lijst van interessant wetenschappelijk onderzoek, nieuwe (online) materialen en methodieken die de moeite waard lijken, conclusies uit beleidsfora en trendwatching.

OG Specifieke noden

De overleggroep specifieke noden volgt de wijzigingen op binnen onderwijs en welzijn en geeft mee aan wat de noden zijn vanuit het veld ten aanzien van de doelgroep leerlingen met specifieke noden. Waar nodig werken we richtlijnen uit en proberen we tot gemeenschappelijke afspraken te komen.

In het schooljaar 2021-2022 vergaderde de overleggroep 7x. In overleg met de deelnemers en omdat het vaak nodig is om kort op de bal te spelen kiezen we voor een mix van live en online overleg, waarbij het online overleg soms ook kort is (anderhalf uur) vooral met de bedoeling om rond nieuwe regelgeving of dringende vragen af te stemmen. Deze manier van werken loont en zal de komende jaren verdergezet worden. ...

Belangrijkste topics die dit schooljaar aan bod kwamen:

- Conceptnota leersteun
- Ondersteuningsmodel
- Leerlingenvervoer
- Zorgtoeslag
- IRIS-CLBonline
- Werking schoolverlaters BuBaO type 2
- Capaciteitsproblematiek en andere problemen om geschikt aanbod te vinden
- Hervorming OV3
- KP 5 voor leerlingen BuO/specifieke noden
- Problemen externe diagnostiek en consequenties bij opmaak verslag
- Opvolging 'Vroeg en nabij'

Redactieraad Caleidoscoop

De redactieraad bespreekt de ingediende teksten, volgt artikels op die in herwerking zijn en zoekt naar nieuwe bijdragen voor de realisatie van de tweemaandelijks publicatie van het tijdschrift Caleidoscoop.

WG Financiële rapportering

De werkgroep 'Financiële rapportering' heeft als doel om op frequente basis te kunnen rapporteren over de financiële middelen en tekorten van de centra en daarnaast centra sterker te maken in hun financieel beleid dankzij het delen van goede praktijken.

WG Hybride werken

Deze werkgroep blijft samenkomen, ook al had de werkgroep de oorspronkelijke doestelling - zijnde het uitwerken van een algemeen kader rond hybride werken – in het vorig schooljaar gerealiseerd.

De werkgroep komt in schooljaar 2021-2022 samen als een soort lerend netwerk waarin - tijdens de experimenteerfase opgedane- ervaringen met elkaar gedeeld worden en steun en inspiratie kan gevonden worden bij elkaar.

Op Kennisnet worden deze ervaringen, interviewgewijs, ook met het hele Vrij CLB Netwerk gedeeld.

Zie ook hoger, onder hybride werken.

In schooljaar 2021-2022 kwam deze werkgroep vier keer bij elkaar.

WG KP5

Er werd een basispowerpoint ontwikkeld voor de overstap vanuit buitengewoon basisonderwijs naar het secundair onderwijs (o.a. gemoderniseerde buso ov3).

Beleidsaanbevelingen

Onvermijdelijk stuit men tijdens het uitvoeren van zijn opdracht op knelpunten. Door overleg intern en extern, sleutelen aan de werking, reflectie ... kunnen veel van deze drempels weggewerkt worden. Een aantal zaken kunnen we echter niet zelf oplossen, maar vragen een structurele ingreep. We sluiten dit verslag van onze werking daarom af met een aantal aanbevelingen aan de beleidsmakers.

Laat goede praktijken niet verloren gaan

INVESTEER IN DE SECTOR OP EEN STRUCTURELE MANIER IN PLAATS VAN PROJECTMATIG MIDDELEN TOE TE KENNEN.

Het huidige zorgmodel geestelijke gezondheid zet te veel in op gespecialiseerde 1-1-hulp en onderwaardeert de kracht van preventie in groepsaanbod¹. De CLB's zetten de relancemiddelen in om GGZ-preventie wél effectief en kostenefficiënt te maken binnen de setting onderwijs. Ze gingen voor preventieve (groeps)interventies op school, kort bij de leerling en de leraar, acties die volledig in lijn liggen met de aanbevelingen vanuit populatie-gezondheidsperspectief. **WE ROEPEN HET BELEID OP OM CLB'S DE SLAGKRACHT TE GEVEN OM DEZE INNOVATIEVE ACTIES VERDER TE ZETTEN.**

Door de Oekraïne-crisis wordt duidelijk dat er heel wat noden zijn op vlak van onderwijs en ondersteuning voor nieuwkomers in het algemeen. **VOOR DEZE GROEP ZIJN EXTRA FACILITEITEN UITGEWERKT, DIE OOK VOOR ANDERE GROEPEN GEPAST ONDERWIJS Zouden MOGELIJK MAKEN:** sociale tolken in eerste instantie – voldoende omkadering voor de CLB om de problemen samen met de school aan te pakken t.a.v. alle nieuwkomers: gezondheid – OLB voor kwetsbare groepen (veel trajecten op maat) – welbevinden.

De blijvende investering in kwaliteitsvolle diagnostiek en het Prodia-project is zeer positief. Het is echter jammer dat de volledige disseminatiecyclus niet ondersteund wordt. Voor de implementatie tot op de werkvloer is een vlotte en toegankelijke interface een absolute noodzaak. **WE PLEITEN DAN OOK VOOR EEN INVESTERING IN EEN GEBRUIKSVRIENDELIJKE WEBSITE.**

De kwaliteit van leerlingenbegeleiding en diagnostiek is afhankelijk van de evidence base. We zijn erg erkentelijk voor de ondersteuning die we krijgen van wetenschappers. Te vaak moeten zij dit echter pro deo en op vrijwillige basis doen. **WE VRAGEN AAN HET BELEID OM DE CONTACTEN TUSSEN DE ACADEMISCHE WERELD EN DE PRAKTIJK VAN DE LEERLINGENBEGELEIDING TE VALORISEREN.**

Ex-OKAN-leerlingen zonder papieren (18+) mochten vroeger hun opleiding afmaken en mochten voor die opleiding stages volgen. Deze regelgeving is gewijzigd en zij mogen geen stages meer lopen, ook niet in het kader van hun opleiding in het secundair onderwijs. **WE VRAGEN DAT DIT OPNIEUW MOGELIJK GEMAAKT WORDT ZODAT ZIJ HUN OPLEIDING VOLLEDIG KUNNEN AFWERKEN.**

Versterk de CLB-werking structureel

Het artsentekort in de CLB's is structurele vormen aan het aannemen. Men kan de opdrachten binnen de leerlingenbegeleiding en de preventieve gezondheidszorg niet zomaar overhevelen naar medewerkers van andere disciplines. We hebben blijvend nood aan de expertise van artsen. *We vragen de overheid om ingrijpende maatregelen te nemen opdat de multidisciplinaire werking op een volwaardige manier kan verderlopen.*

Vanuit de curatieve geneeskunde krijgen we signalen dat een aantal vermijdbare aandoeningen niet worden gezien op het CLB, en dat er een aantal aandoeningen waarbij vroegdetectie een betere prognose geeft, gemist worden. Bij een volledige invulling van het artsencontingent kon op vraag van ouders of leerlingen nog op vragen rond de ontwikkeling worden ingegaan. Nu worden we geconfronteerd met een model van preventieve gezondheidszorg waarin leerlingen gedurende een substantiële periode geen arts meer spreken, tenzij ze zelf

¹ <https://www.zorgneticuro.be/nieuws/investeer-doordacht-meer-en-betere-geestelijke-gezondheidszorg>

om een contact vragen. Als neveneffect zien we dat de health literacy van leerlingen op vlak van lichamelijke gezondheid dan ook vermindert. *We vragen om een herwaardering van de medisch preventieve opdracht van de CLB's en sturen aan op een decreetswijziging.*

Verminder de planlast

Het gevraagde gunstige advies voor leerlingen met getuigschrift basisonderwijs die wensen in te stromen in 1B, dat naast een toelatingsklassenraad een vereiste is voor deze leerlingen om te kunnen starten in 1B, willen we afgeschaft zien. Dit is immers overbodig, aangezien een leerling die op 2 september de overstap maakt van 1A naar 1B voldoende heeft aan enkel een toelatingsklassenraad.

We herhalen onze vraag van vorig jaar om *omzichtiger te werk te gaan bij aanpassingen aan de regelgeving* en voldoende tijd en aandacht te laten voor de implementatie van nieuwe regelgeving. Er is tijd nodig om de aanpassingen door te voeren en om de collega's op het veld op een correcte manier te informeren.

De regelgeving is vaak niet eenduidig en eenvoudig geformuleerd. Denken we bijvoorbeeld aan de toelatingsvoorwaarden cognitief sterk functionerende leerlingen, die volgens SO64 blijkbaar niet gelden voor leerlingen die starten in 1A/1B. Want in de regelgeving staat dat dit voor leerlingen is die niet beschikken over studiebewijs van het onderliggend leerjaar. Leerlingen die geen getuigschrift basisonderwijs hebben, lijken hier intuïtief onder te vallen, maar dit is dan in tegenspraak met wat er voor 1A en 1B in SO64 staat. *We vragen daarom om bij de ontwikkeling van nieuwe regelgeving aandacht te hebben voor de juiste formulering en het werkveld hierbij te betrekken indien nodig.*